

התקפה ונסיגה

בארבעה בינואר 1920, הופיע לראשונה כוח גדול של הצבא הצרפתי כדי להשליט סדר.

הכוח היה מורכב מחיילים רגליים מרוקניים מצויידים ברובים עתיקים ארוכי קנה, ובראשם קצינים צרפתיים. היתה להם יחידה של נשק מסייע, עם תותחי שדה ומכוונות יריה. מפעילי הנשק המסייע היו צרפתים. היתה גם יחידת חיל רפואה עם אלונקות מותקנות על גבי פרדות וציוד רב מאורגן למלחמה בשטח הררי. (האלונקות היו בצורת שני כיסאות ישיבה על גבי הפירדו!).

אותו יום היתה הרגשת בטחון במושבה. הנה הגיעו הצרפתים ויהיה סדר. רבים יצאו לזרוע בשדות באותו בוקר. גם עמנואל יצא לחלקה שלנו שליד הדרך לנבטיה, חלקת ה"כתים". חשבנו שיספיק לזרוע.

הצרפתים יצאו להתקפה לפני אור הבוקר. כפי שנראה לי ממקום התצפית בו ישבתי, בקומה השניה של בית המלון במטולה, היתה ההתקפה מכוונת לכפרו של האמיר מחמוד אל פעור מנהיג הבדואים מהגולן, הכפר חסאס, ובמיוחד לארמנו של האמיר.

תותחי ההרים הצרפתיים שהובלו על גבי פרדות, הוצבו על מורדות ההר הגבוה שצופה על עמק החולה הצפוני, ממערב.

בעקבות ריכוך השטח על-ידי התותחים התקדם הצבא הרגלי ואיתו יחידת מקלעים קלים, והתפרס בין החצבאני ותעלות ההשקיה.³ עד כאן היה שקט. לפתע פתאום הוצתו צריפי חמארה! וזה היה האות לרבבות דמויות לובשי שחורים, בדואים, שהקיפו וסגרו את דרכי הנסיגה של הצבא הרגלי בתפסם את מדרוני ההרים, וביניהם את רמת ההר מעל המושבה מטולה.

ראשוני הבורחים היו קבוצת רוכבים מהזינדרמריה הצרפתית (ערבים) שליוו את הצבא התוקף וברחו בדהרה חפוזה דרך שדות עמק עיון לעבר ג'דידה. להנחיית הדרך צורפו לצבא מבעוד בוקר שני אנשים ממטולה: האחד דוד דוברינסקי, חבר קבוצת חמארה, והשני ראובן טריפון שהיה דובר צרפתית, הממונה מטעם יק"א במושבה מטולה.

שני אלה רכבו על סוסים ואיכשהו הצליחו לצאת שלמים מתוך ההתקפה. יחד עם חברים מקבוצת חמארה ישבנו על המדרגות העליונות של בית הקומותיים. השטח היה פתוח, ראינו הכל.